

HÄLLEFORS KOMMUN
Pihlskolan

Likabehandlingsplan 2015-2016 **Vuxenutbildning Pihlskolan**

Pihlskolan

November 2015

Rektor Annika Eriksson

Innehållsförteckning

1 Bakgrund	3
1.1 Vision	
1.2 Vad säger styrdokumentet	3
1.2.1 Vad säger skollagen	3
1.2.2 Vad säger diskrimineringslagen	4
1.2.3 Vad säger läroplanen	4
2 Begrepp och definitioner	4
3 Ansvarsfördelning	6
3.1 Rektor	6
3.2 Lärare och annan personal	6
3.3 Elever på skolan	6
3.4 Huvudmannen	
4 Förankring	7
5 Kartläggning	7
6 Rutiner för utredning och dokumentation	8
6.1 Utredning	8
6.2 Åtgärder	8
6.3 Uppföljning och utvärdering	8
6.4 Dokumentation	9
7 Utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen	9
8 Upptäckande, förebyggande och förhindrande av kränkande behandling	9
8.1 Specifika åtgärder för upptäckande	9
8.2 Specifika åtgärder för förebyggande utifrån de sju diskrimineringsgrunderna	10
9 Prioriterade mål 2015-2016	12

1. Bakgrund

Enligt Diskrimineringslagen (**2008:567**) ska alla skolor ha en likabehandlingsplan som revideras och skrivs om varje år.

Syftet med en likabehandlingsplan är att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling i skolan. Tillsammans ska rektor, lärare och elever hjälpas åt att ta fram en likabehandlingsplan för att skapa en trygg skolmiljö. I planen ska det finnas med hur skolan ska gå tillväga för att alla elever ska behandlas lika oavsett etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, eller ålder.¹

1.1 Vision

Pihlskolans vision är att skolan ska präglas av respekt för människors olikheter. Vår skola ska vara trygg och fri från diskriminering och annan kränkande behandling. Varje elev som studerar vid Pihlskolan ska känna sig trygg, säker och bekräftad.

1.2 Vad säger styrdokumentet?

1.2.1 Vad säger skollagen?

I skollagens (2010:800) första kapitel beskrivs att ett syfte med utbildningen är att ”förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på” och ”uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.”

4 § Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Skollagen (2010:800) beskriver vidare hur utbildningen ska utformas:

5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

¹ <http://www.skolverket.se/sb/d/830/a/10330>

I skollagens (2010:800) inledande kapitel finns en hänvisning till en annan lag – Diskrimineringslagen (2008:567) - i samband med att man beskriver allas rätt till lika tillgång till utbildning.

Så här säger skollagen(2010:800) kap 1 §8:

8 § Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag. I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Vad säger diskrimineringslagen?

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering av elever på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder. OM diskriminering upptäckts eller förekommer måste alla sådana fall utredas av skolan. Lagen säger också att skolan måste arbeta förebyggande för att diskriminering inte ska uppstå.

1.2.3 Vad säger läroplanen?

Så här säger läroplanen för vuxenutbildningen 2012:

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap öppen diskussion och aktiva insatser.

Vidare står att:

Skolan har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning.

2 Begrepp och definition

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Exempel kan vara genom slag och knuffar (fysisk), hot, svordomar, öknamn (verbala); utfrysning, blickar (psykosociala), texter, bilder, mms, sms osv. Kränkande behandling delas in i trakasserier och annan kränkande behandling

Trakasserier = en behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling = kränkande behandling som saknar koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna

Mobbning

När någon utsätts för kränkande behandling vid upprepade tillfällen och/eller under en längre tid övergår trakasserier till att benämnas som mobbning.

Diskriminering

När skolan eller annan elev särbehandlar någon på ett negativt sätt. Detta kan också ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker osv. Diskriminering kan vara både direkt och indirekt.

Direkt diskriminering = en elev missgynnas för något som har en direkt koppling till de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering = när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förhållningssätt som verkar neutralt men som i praktiken missgynnar någon elev utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna

Etnisk tillhörighet = med begreppet menas en person som tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung. Var och en har själv rätten att bestämma sin etniska tillhörighet.

Funktionshinder = med begreppet funktionshinder menas hinder som är psykiska, fysiska eller intellektuella och som på verkar livet på olika sätt. Här räknar både de funktionshinder som är synliga och de funktionshinder som är dolda.

Kön = med kön menas att skolan inte ska behandla personer olika oavsett vilket kön de tillhör. Denna punkt innefattar även transpersoner.

Könsöverskridande identitet och uttryck = med begreppen menas personer som vill uttrycka sin identitet på sätt som traditionellt tillhör det motsatta könet, exempelvis transexualitet.

Religion och annan trosuppfattning = med begreppet menas att man inte får diskrimineras på grund av den religion man har. Med annan trosuppfattning menas åskådningar som har ett naturligt samband med eller är jämförbart med religion, exempelvis existentialism, ateism etc. I Sverige har vi religionsfrihet grundad både i internationella konventioner samt svensk grundlag och därför ska undervisningen i skolan vara icke-konfessionell och får inte missgynna någon elev utifrån trosuppfattning.

Sexuell läggning = med sexuell läggning menas heterosexualitet, homosexualitet och bisexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund och därför arbeta med frågor som homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Ålder = med ålder menas att ingen får diskrimineras grundat på ålder.

3 Ansvarsfördelning

3.1 Rektor

Rektors ansvar enligt lag och förarbeten är att:

- Se till att all personal och alla elever känner till likabehandlingsplanen och att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter samt att motverka all diskriminering med utgångspunkt i de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, funktionshinder eller ålder. Även annan kränkande behandling måste motarbetas.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och elever.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer är det rektorns ansvar att en utredning startar och att åtgärder vidtas.
- Se till att all skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar misstänkt/anmald/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling samt vilka åtgärder de ska vidtaga.

3.2 Lärare och annan personal

Det är lärarens och annan skolpersonals ansvar att:

- Följa och ställa sig bakom skolans likabehandlingsplan.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Dokumentera misstänkt/anmald/upptäckt diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling samt de åtgärder som vidtas.
- Bevaka att utredda fall av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp.
- Planera så att alla elever kan delta i aktiviteter i och utanför klassrummet oavsett funktionsnivå.

3.3 Elever på skolan

Varje elev inom Pihlskolans vuxenutbildning har ett gemensamt ansvar att:

- Påtala diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling som förekommer på Pihlskolan.
- Bemöta elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt.

- Inte diskriminera, trakassera, mobba eller kränka någon.
- Om elever upptäcker/misstänker mobbning, diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling kan de vända sig till: lärare, Syv, rektor eller annan personal på skolan man har förtroende för.
- Följa skolans trivsel- och ordningsregler.

3.4 Huvudman

Huvudmannen har ansvar för att det för varje förskola, fritidshem och skola finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med gällande författningar. Huvudmannen ansvarar för att planerna följs upp, utvärderas och redovisas i de årliga kvalitetsredovisningarna. Huvudmannen är också ansvarig för att tydliga åtgärder för att motverka kränkande behandling vidtas.

4 Förankring

För att planen ska vara förankrad hos alla elever och all personal på Pihlskolan måste planen bli en aktiv del i skolans verksamhet. Detta arbete bör därför genomföras enligt följande:

- Likabehandlingsplanen revideras under varje vårtermin och skrivs om inför varje nytt läsår och aktualiseras för all personal i och med höstterminens början. **Rektorn ansvarar** för att så sker.
- Revidering av planen samt förslag på hur planen kan skrivas om görs i samråd med vuxenutbildningens elever genom att de kan förmedla sina synpunkter till personalen. **Personalgruppen ansvarar** för att denna punkt genomförs.
- Information om likabehandlingsplanen ges vid introduktion av all ny personal. **Rektor ansvarar** för att detta genomförs.
- Planen presenteras för alla nya elever. **Läraren ansvarar** för detta.

5 Kartläggning

Vuxenutbildningen har olika verksamheter, Utbildning i svenska för invandrare, Särskild utbildning för vuxna samt Komvux. Kartläggningen av dessa grupper ser olika ut. Inom Sfi är elevomsättningen relativt hög och man tar kontinuerligt in nya elever. Inom komvux läser många elever enstaka kurser och har således mindre tid i skolan. Gemensamt för dessa verksamheter är att man gör löpanda kartläggningar genom samtal med eleverna både enskilt och i grupp. Även studievägledaren har en roll i detta arbete.

Händelser som rubriceras som kränkningar tas upp inom personalgruppen och dokumenteras enligt skolans rutiner.

6 Rutiner för utredning och dokumentation

Hur gör vi på Pihlskolans vuxenutbildning om diskriminering eller trakasserier upptäcks?

Utgångspunkt i arbetet på Pihlskolan är att det alltid är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. Om trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller annan kränkande behandling, upptäcks eller anmäls ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas omgående.

Tidpunkt – inom vilken tidsram ska skolan agera:

Omgående, inom samma dag – inga tidshinder accepteras.

Ansvar: Rektor tillsammans med all personal.

6.1 Utredning

På Pihlskolan utreds kränkningar enligt nedan:

På Pihlskolan är det den lärare/personal som får kännedom om händelsen eller reagerar som till en början utreder händelsen. Händelsen rapporteras till rektor och samordnare även om händelsen är upplärd. Den lärare/personal som först uppmärksammar händelsen ansvarar även för att dokumentera vad som hänt för senare utredning. Händelsen följs upp och utreds genom att personalgruppen och rektor kontaktas. Det är av stor vikt att all kränkning och diskriminering tas på allvar och utreds så snart någon fått kännedom/upptäckt problemet.

6.2 Åtgärder

På Pihlskolan vidtar vi nedanstående åtgärder när kränkningar inträffar:

Personalgruppen och samordnaren vidtar följande åtgärder vid konstaterande eller vid misstanke om kränkning

- Samlar fakta kring händelseförloppet
- Samtal med den utsatta eleven
- Samtal med den/de som utsätter

Vid hot och våld ska det göras en polisanmälan. Varje fall av kränkning dokumenteras, följs upp och återrapporteras av personalgruppen till samordnare och rektor och utifrån denna rapport revideras likabehandlingsplanen i sitt förebyggande arbete inför kommande år. Mall för dokumentation finns som bilaga till likabehandlingsplanen.

6.3 Uppföljning och utvärdering

På Pihlskolan följer vi upp och utvärderar varje enskilt fall enligt nedan:

Efter vidtagna åtgärder tar ansvarig lärare över och följer upp ärendet och utvärderar. Alla ärenden tillsammans med rapport och utvärdering dokumenteras. Dokumentationen ska förvaras på expeditionen.

6.4 Dokumentation

Om någon form av diskriminering eller kränkande behandling upptäcks eller misstänks ska den personal som upptäcker händelsen dokumentera vad som hänt. När åtgärder sätts in är det rektor och samordnare som utför dokumentationen. På expeditionen ska ett exemplar av dokumentationen finnas i elevens mapp.

7 Utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen

Utvärdering av arbetet sker regelbundet och arbetet utvärderas genom:

- Diskussioner utifrån kartläggningen i arbetslaget samt på APT.
- Diskussion med elevgrupperna om hur planen och det främjande arbetet kan förbättras/förändras.
- Synpunkter från elevsamtal.

Revidering av planen sker vid varje läsårs början och bör vara klar i månadsskiftet september-oktober varje år i ett samarbete mellan rektor, likabehandlingsgruppen och personalgruppen.

8 Upptäckande, förebyggande och förhindrande av kränkande behandling

Hur gör vi på Pihlskolan för att upptäcka och synliggöra eventuella former av trakasserier och kränkande behandling och hur arbetar vi för att förebygga dem? Nedan presenteras specifika åtgärder för hur vi arbetar i dagsläget med dessa frågor och också vilka mål vi har för arbetet och inom vilken tidsram vi önskar att uppnå dessa mål. I dagsläget är målet att genomföra förändringar under läsåret 15/16. Även vem som ansvarar för målet presenteras.

8.1 Specifika åtgärder för upptäckande:

Mål: Att förebygga, förhindra och upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Hur ska vi nå målen: Personalerna arbetar aktivt för att förebygga kränkande behandling. Rektor har medarbetarsamtal med all personal där aktuella frågor kan lyftas. Personal finns tillgänglig på skolan och har översikt över skolans alla utrymmen. All personal på skolan ska agera skyndsamt vid upptäckande av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Inom komvux och särvox genomförs årligen en enkät om elevernas trivsel och trygghet.

Inom komvux och särvox anpassar man kurser, studietakt och kursutformning efter elevernas olika behov och förutsättningar.

Inom särvox vill man samverka med andra aktörer för att låta eleverna hitta andra uttrycksformer som bidrar till deras personliga utveckling samt hjälpa dem att kunna försvara och hävda sina rättigheter.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Läsåret 15/16.

8.2 Specifika åtgärder för förebyggande utifrån de sju diskrimineringsgrunderna:

Kön

Mål: All undervisning som sker inom Pihlskolans vuxenutbildning ska genomsyras av ett könsperspektiv för att öka jämställdheten. Inga elever eller personal ska känna sig utsatta för diskriminering på grund av det kön de tillhör. Ingen elev eller personal ska heller känna sig utsatt för sexuella trakasserier.

Hur ska vi nå målen:

All personal ska under året arbeta på att utveckla arbetet inom området. Det är också viktigt att all personal tydligt markerar när någon form av sexuell anspelning uppkommer. All personal bör också arbeta med jämställdhetsfrågor för att motverka stereotypa uppfattningar om könsroller.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Denna fråga arbetar med varje dag under varje lektion under hela läsåret utifrån ett gemensamt förhållningssätt.

Sexuell läggning

Mål: All personal och alla elever på Pihlskolan ska aktivt arbeta med att öka förståelse för olika sexuella läggningar. Målet är att ingen elev på skolan utsätts för diskriminering eller trakasserier på grund av sin sexuella läggning.

Hur ska vi nå målen: Frågor om sexuell läggning tas upp och diskuteras. I samtliga kurser för samhällskunskap samt i svenska/svenska som andraspråk tas frågor om sexuell läggning upp. Detta gör att alla elever kommer i kontakt med frågorna under sin utbildning. All personal har även i sin undervisning ansvar för att ge en neutral bild av HBTQ och att inte ställa någon form av sexuell läggning som onaturlig eller annorlunda. Personalen har under september 2015 haft en halv studiedag som belyst frågan.

Under 2014-2015: Denna fråga arbetar med varje dag under varje lektion under hela läsåret utifrån ett gemensamt förhållningssätt.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Fortlöpande under året.

Ansvar: All personal på skolan.

Etnisk tillhörighet, religion, annan trosuppfattning

Mål: Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Alla elever oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning ska ha samma möjligheter och rättigheter.

Hur vi ska nå målen: All personal arbetar varje dag aktivt med att ingen elev ska utsättas för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Här behandlas också frågor om etik, religion och etnisk tillhörighet. Andra åtgärder som vidtas på Pihlskolan är att

man på Sfi har anpassat vissa A-dagar så att de kan tas ut där majoriteten av eleverna firar större högtider.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Arbetet som all personal utför sker fortlöpande under hela läsåret.

Ansvar: Övergripande ansvar har rektor och personal i samråd med elever.

Funktionsnedsättning

Mål: Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionsnedsättning. Alla elever ska ha samma möjligheter och rättigheter oavsett funktionshinder.

Hur vi ska nå målen: Elever inom vuxenutbildningen och SFI har vid behov tillgång till bärbar dator under lektionstid. Det kan underlätta inlärningsituationen för elever med dolda handikapp. Ansvarig lärare tillsammans med berörd elev arbetar aktivt för att undanröja hinder för lärandemiljön. Särvux kommer under läsåret utöka tillgången till datorer. Inom särvux dokumenteras elevernas olika behov och lärande i den individuella studieplanen utifrån den kartläggning som genomförs en gång per läsår.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Åtgärder sker fortlöpande vid behov.

Ansvar: För att undanröja hinder för lärande ansvarar personalgruppen tillsammans med rektor.

Könsidentitet

Mål: Ingen elev på vår skola ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av sitt mentala kön, självupplevda könsbild eller sitt sociala kön.

Hur vi ska nå målen: All personal har ett individuellt ansvar för att elever på skolan inte utsätts för diskriminering/kränkande behandling p.g.a. sin könsidentitet. Under höstterminen 2015 kunde lärare och annan skolpersonal delta i en halvdags fortbildning i ämnet.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Fortlopande över hela året.

Ansvar: Rektor och all personal på skolan.

Annan kränkande behandling

Mål: Ingen inom Pihlskolans vuxenutbildning ska känna sig utsatt för annan kränkande behandling, trakasserier eller mobbning.

Hur vi ska nå målen: Målen nås med elevsamtal både enskilt i klass där en dialog förs mellan lärare och elev och där sådana frågor kan lyftas. Även

arbetslagsträffar är ett förebyggande arbete då lärare tillsammans kan diskutera observationer och frågor kring elevernas sociala samspel.

Inom vilken tidsram ska vi nå målen: Fortlöpande under hela året.

Ansvar: Rektor tillsammans med all personal.

9 Prioriterade mål 2015-2016

Under läsåret 2015-2016 riktar vi våra insatser

Under vårterminen kommer
SFI:

KOMVUX:

Prata om arbetsmiljö utifrån ett skol- och arbetslivsperspektiv.

Verka för att komvuxelever ska kunna få delta på eventuella skolgemensamma föreläsningar. Aktivt bemöta kränkande behandling, diskriminering och andra trakasserier i klassrummet, då det ofta enbart är där vi möter våra elever, genom att omedelbart ta diskussionen om den uppkommer.

SÄRVUX:

Utveckla elevenkäten så att den tar upp helheten: pedagogiskt, psykologiskt och socialt.

Planerar en föreläsning av extern person om "Att vara vuxen och utvecklingsstörd" i syfte att öka kunskapen om och förståelsen för utvecklingsstörning och förvärvad hjärnskada.

Förbättra helhetsperspektivet på utbildningen utifrån pedagogisk, social och fysisk miljö utifrån tillgänglighetsmodellen.

SÄRVUX:

Utveckla elevenkäten så att den tar upp helheten: pedagogiskt, psykologiskt och socialt.

Planerar en föreläsning av extern person om "Att vara vuxen och utvecklingsstörd" i syfte att öka kunskapen om och förståelsen för utvecklingsstörning och förvärvad hjärnskada.

Förbättra helhetsperspektivet på utbildningen utifrån pedagogisk, social och fysisk miljö utifrån tillgänglighetsmodellen.

SFI:

Avsätta tid på konferenser för diskussioner av gemensamt förhållningssätt runt normer och värderingar för att synliggöra sin egen roll i klassrummet.

Ta upp vad likabehandling innebär och diskutera och jobba med begrepp som förekommer i planen och i anknytning till detta skapa aktiviteter som ger kunskaper och förståelse för vårt samhälle och hur det fungerar.

Ta vara på allas kulturella bakgrund genom samverkan och utbyte med varandra.

Utveckla den årliga enkäten om trygghet och trivsel.